
Verslag inloopavond Ruimte voor de Lek

Gehouden op 9 april 2009

Dit document is een integraal verslag van de inloopavond voor Ruimte voor de Lek van 9 april 2009, en van de berichten die het projectteam (digitaal danwel schriftelijk of telefonisch) heeft ontvangen. Veel inhoudelijke vragen zijn ook gesteld tijdens de informatiebijeenkomsten in 2008. Met het vervallen van variant 3 en de beperkte woningbouw bij de Lekboulevard in Nieuwegein is een belangrijk discussiepunt komen te vervallen, mogelijk de reden waarom de vragen en reacties in aantal beperkt zijn.

Het eerste deel beschrijft in grote lijnen het project, de ontwikkelingen en de tendensen in de reacties van betrokkenen. Het tweede deel is een overzicht van de gestelde vragen met daarop het antwoord van het projectteam. Veel inhoudelijke vragen zijn nu niet gesteld, maar wel eind 2008. Om een totaaloverzicht te houden zijn die vragen, met uitzondering van de vragen over de inmiddels vervallen woningbouw, opgenomen in dit verslag. De inhoud van de presentatie is beschikbaar en kunt u via de website opvragen. Het adres van de site vindt u onderaan de pagina.

Stand van zaken

Op 9 januari 2009 heeft de Stuurgroep besloten de eerder verkozen variant 3 te laten vallen, en een nieuwe variant 4 te ontwikkelen. Er is geen sprake meer van woningbouw in de Bossenwaard bij de Lekboulevard, en woningbouw op het Stuweiland is alleen mogelijk indien het voor de exploitatie van de herontwikkeling noodzakelijk is. Op 31 maart is de Stuurgroep opnieuw bijeen gekomen en zijn de varianten 1, 2 en 4 besproken. De leden van de Stuurgroep hebben daarbij unaniem hun voorkeur uitgesproken voor variant 4 als uitgangspunt voor de verdere planontwikkeling. Op 9 april 2009 heeft de provincie Utrecht, samen met de betrokken gemeenten en het Waterschap Rivierenland, een inloopavond georganiseerd waarbij een nadere toelichting is gegeven op de plannen. De avond bestond uit een informatieve presentatie, waarbij kort verschillende vragen zijn beantwoord. Verder konden belangstellenden bij de verschillende gemeenten en het waterschap terecht om dieper op de plannen voor de deelgebieden in te gaan.

De plannen

Ten aanzien van de rivierkundige ingrepen (de aanleg van oevergeulen) zijn er geen veranderingen ten opzichte van de eerdere variant 3. Wel is er nader onderzoek gedaan naar de relatie van het project met de dijkverbetering zoals deze door het Waterschap Rivierenland wordt voorbereid. Die relatie is beperkt: binnen Vianen kan slechts 560 meter dijkverbetering worden voorkomen met het project Ruimte voor de Lek. Daarnaast is nader onderzoek gedaan naar het effect van de oevergeul op de kwelstromen richting de Hagen. Het principe van de oevergeul staat overeind, maar nader onderzoek is nodig om de ontwerpen te toetsen op hun effecten. Dat geldt niet alleen voor De Hagen, maar ook voor de Buitenstad en de geul in de Bossenwaard en 't Waalse Waard.

Naast de veiligheidsdoelstelling ligt er een opdracht om de ruimtelijke kwaliteit te verhogen. Voor details over de plannen wordt verwezen naar het Supplement, hier beperken we ons tot de belangrijkste verschillen met variant 3. In variant 4 is er voor gekozen de ontwikkeling van nieuwe natuurgebieden en recreatieve voorzieningen integraal te benaderen. De eerder genoemde woningbouw is komen te vervallen: geen woningbouw in de Bossenwaard bij de Lekboulevard, en alleen woningbouw op het Stuweiland als dit voor de exploitatie van de herontwikkeling noodzakelijk is (woningbouw is dus geen uitgangspunt meer). In het gehele gebied zal gezocht worden naar de juiste balans tussen recreatie en natuur. In variant 4 wordt vooral bij de Buitenstad van Vianen en in de Bossenwaard bij de Lekboulevard voorzien in recreatieve mogelijkheden. Dat kan betekenen dat de drukte daar toeneemt. In welke mate, en in welke vorm is onderwerp van de nadere uitwerking van

variant 4. In het gebied zal gebruik worden gemaakt van zonering van de recreatie, waardoor delen van het gebied drukker zullen zijn dan andere. De inrichting van het gebied dient zo te worden uitgevoerd dat deze zonering ontstaat zonder al te veel beheersmatige activiteiten.

Specifieke elementen die in variant 4 aan de orde komen zijn: een passantenhaven in de historische haven van Vianen, een beperkt aantal camperplaatsen daar, het plaatsen van een molen en de aanleg van een parkeervoorziening langs de winterdijk nabij de binnenstad van Vianen. In Nieuwegein wordt de jachthaven uitgebreid met een beperkte passantenhaven. Daarnaast zal de Bossenwaard nabij de Lekboulevard deels als natuurgebied worden ingericht (zuidelijke rand van de oevergeul richting de rivier). Het noordelijk deel krijgt een inrichting met een combinatie van een natuur en recreatie. Daarbij wordt niet gedacht aan intensieve recreatie, die hoort thuis bij de plas in de Middelwaard en plas 't Waal. In het Supplement wordt gesproken over een bandbreedte waarbinnen, samen met de omwonenden en belanghebbenden, gediscussieerd zal worden over de wensen ten aanzien van dit gebied. Voor alle aspecten van variant 4 geldt dat er met bewoners en belanghebbenden gezocht zal worden naar de beste balans tussen natuur en recreatie, om welke omvang het gaat en de wijze waarop zaken worden vormgegeven. Alles binnen het kader van variant 4 en de bandbreedte die in het Supplement wordt aangegeven.

Grote delen van het plangebied zijn begrensd als ecologische hoofdstructuur. De aanleg van oevergeulen of recreatieve voorzieningen kan strijdig zijn met dit beleid. De provincie zal gebruik maken van de EHS-saldobenadering. Op plaatsen in het gebied zal aantasting van de EHS plaatsvinden, die elders binnen het gehele plangebied worden gecompenseerd. Dit betekent dat er meer natuur al worden gerealiseerd van een vergelijkbaar type als de provincie voor ogen heeft in de begrensde natuurgebieden. De Stuurgroep is van mening dat op deze wijze een robuuste structuur voor het gebied kan worden ontwikkeld, die kansen biedt voor mens en dier.

De reacties

Het karakter van de avond, maar zeker ook het feit dat de woningbouw uit de plannen is gehaald, maakt dat de reacties gematigder zijn dan eind 2008. In zijn algemeenheid worden de plannen redelijk goed ontvangen. Over de noodzaak van rivierverruimende maatregelen bestaat geen onduidelijkheid. De meeste vragen en reacties hebben te maken met de recreatieve voorzieningen in het gebied, en dan in het bijzonder in de Bossenwaard bij de Lekboulevard. Nagenoeg alle binnengekomen schriftelijke reacties gaan daar op in, en geven aan dat men de voorkeur heeft voor handhaving van het huidige beleid voor deze uiterwaard (EHS) en inrichting als natuurgebied. Dat biedt (wellicht) de beste garanties voor het handhaven van de huidige rust en het voorkomen van problemen met verkeer, hangjongeren of criminele activiteiten. Overigens wordt over de invulling van die natuur verschillend gedacht, en lijken de ideeën zich te bevinden binnen de bandbreedte zoals genoemd in het supplement. Ten aanzien van de ontwikkelingen rondom de haven wordt wisselend gedacht. Opknappen en verbeteren is wenselijk, maar er lijkt geen voorkeur te bestaan voor grote ingrepen en horecavoorzieningen. Aan de Vianense zijde bestaat met name bezorgdheid over de verkeersaantrekkende werking en de doorgang van campers richting de uiterwaard.

Hoe nu verder?

De Stuurgroep heeft haar voorkeur uitgesproken. De Staatssecretaris van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat dient, als opdrachtgever voor het project, een besluit te nemen over het project. Daarbij gaat het in het bijzonder om eveneens te kiezen voor variant 4 en de financiële middelen beschikbaar te stellen. Daarnaast dienen Provinciale Staten (PS) te besluiten tot verdere planvorming. PS wordt voorgesteld een provinciaal inpassingsplan op te stellen voor het project, en variant 4 te kiezen als uitgangspunt voor dit inpassingsplan. Op 18 mei bespreekt de Commissie Ruimte, Groen en Water het voorstel, op 8 juni PS. Parallel aan deze twee sporen zal de gemeenteraden en besturen van de waterschappen eveneens gevraagd worden in te stemmen met variant 4.

Als de seinen op groen gaan zal begonnen worden met het opstellen van een inrichting- en beheerplan. Dit plan geeft een gedetailleerd beeld van het plangebied en dient als opmaat voor de feitelijke uitvoering. Daarnaast zullen een Milieueffect rapportage (MER) en een provinciaal inpassingsplan worden opgesteld. Tevens zal een start gemaakt worden met de onderhandelingen met grondeigenaren.

Voor de uitwerking van variant 4 in een inrichting- en beheerplan zal gebruik gemaakt worden van ontwerpateliers. Binnen de kaders van variant 4 zal, samen met belanghebbenden, gediscussieerd worden over de nadere invulling van het plangebied. Hoe deze ateliers worden vormgegeven en wanneer ze plaats zullen vinden is nog niet duidelijk. U wordt hierover op de hoogte gehouden. De verwachting is dat het MER-rapport, het ontwerp inpassingsplan en het definitieve ontwerp medio 2010 gereed zijn. Dan zal opnieuw aan de Staatssecretaris en PS gevraagd worden een besluit te nemen.

Binnen alle sporen bestaat voor belanghebbenden de mogelijkheid om in te spreken en mee te praten. Formeel in de zin van inspraak op het inpassingsplan en de MER, informeel door deel te nemen aan de ontwerpateliers.

Nota van beantwoording

1 Ruimtelijke kwaliteit		
1.1	Bij Vianen zal er heel veel grond moeten worden ontgraven en verplaatst. In hoeverre is hier sprake van een archeologisch belangrijk gebied?	Het plangebied heeft een rijke historie, hetgeen zich ondermeer vertaalt in de talrijke cultuurhistorische en archeologische waarden die er gevonden kunnen worden. Om die reden zijn een cultuurhistorisch en een archeologisch onderzoek uitgevoerd. Beide rapporten zijn gebruikt in de ontwikkeling van de visie op het gebied. In het bijzonder het archeologische rapport geeft aan waar potentiële archeologische vindplaatsen zijn. In delen van het gebied zal archeologisch vervolgonderzoek worden uitgevoerd voordat de ingrepen worden gepleegd.
1.2	Waarom denkt u dat met de plannen voor variant 4 het rivierengebied ecologisch, landschappelijk en economisch wordt versterkt en leefbaarder wordt gemaakt?	In variant 4 wordt de ruimtelijke kwaliteit in het rivierengebied integraal verhoogd. Dat gebeurt door een combinatie van maatregelen op het gebied van natuurontwikkeling en recreatieve ontwikkeling. Deze combinatie van maatregelen zorgt niet alleen voor een verhoging van de ecologische en landschappelijke waarde van het gebied, maar geeft het gebied ook meer gebruiksmogelijkheden. Op die manier wordt de leefbaarheid vergroot en wordt het gebied economisch versterkt.
1.3	Passen de plannen in het behoud en de versterking van de natuurlijke en landschappelijke herkenbaarheid van het rivierbed (betreft dus openheid landschap, de meandering van de rivier, zichtbare dynamiek van het (hoog-) water e.d.)?	Bij de gehele planontwikkeling wordt ingezet op een zo natuurlijk mogelijke vormgeving. Dit vertaalt zich ondermeer in een overgang van hoog\droog naar laag\nat, waarbij verschillende vegetaties ontstaan. Vooral het verleggen\verlagen van de zomerkaden en het gedeeltelijk verlagen van het maaiveld versterken de herkenbaarheid en beleefbaarheid van de rivierdynamiek. De dynamiek van de rivier, die nog steeds dagelijks zichtbaar is in de getijdenwerking, zal op meerdere plekken zichtbaar worden door de aanleg van oevergeulen en krekten.

1.4	Wat is de functie van het ruimtelijk kader waarover gesproken wordt?	Het rapport is opgesteld om duidelijk te krijgen wat de huidige ruimtelijke kwaliteiten zijn van het gebied, en waar je in de verdere visievorming rekening mee zou moeten houden. Zo is het ook gebruikt, als kader en inspiratiebron voor de verdere ontwerpen. In het ruimtelijk kader wordt niet gediscussieerd over de varianten, die waren toen ook nog niet bekend. In het rapport zijn wel afbeeldingen opgenomen die illustreren hoe bepaalde ingrepen of visies op de inrichting landschappelijk uit zouden kunnen pakken. Op die manier is duidelijk gemaakt wat de consequenties zijn van bepaalde voorstellen. Het zijn dus ook geen ontwerpen, voorstellen of scenario's.
1.5	Als uw plannen met betrekking tot een molen, jachthaven en recreatie doorgaan dan betekent dit een forse toename van verkeer door de Buitenstad. Daar is deze straat niet op ingericht. Hoe wordt dit opgelost?	In de volgende planfase wordt nader gekeken naar het ontwerp van de voorgestelde ontwikkelingen, en naar de consequenties die zij hebben voor de omgeving. De verkeerskundige situatie is dan één van de nader te onderzoeken onderwerpen. Overigens wil de gemeente Vianen de voorzieningen beperkt houden. Het gaat om enkele camperplaatsen en een passantenhaven.
1.6	De taluds van de dijk bij de Lekboulevard worden slecht onderhouden en niet genoeg gemaaid. Kan daar wat aan worden gedaan?	De dijk is in eigendom van het Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden. Deze opmerking zal aan het HDSR worden doorgegeven.
1.7	In de variantenstudie wordt aandacht besteed aan woningbouw rondom de Buitenstad van Vianen. Waarom?	De landschapsarchitect geeft in de variantenstudie zijn visie op het gebied, en geeft onderdelen aan waar hij mogelijke verbeteringen ziet voor de ruimtelijke kwaliteit. De Buitenstad is er daar één van, maar deze is verder niet opgenomen in de verschillende varianten. De bebouwing bij de Buitenstad maakt geen deel uit van variant 4, en zal dus niet worden gerealiseerd.
1.8	Op verschillende plaatsen wordt gedacht aan de aanleg van (park)bos in de uiterwaarden. Een aantal jaren geleden moesten er bomen verwijderd worden vanwege de veiligheid van de dijk.	De landschappelijke visie gaat uit van de aanleg van bossen in de stroomschaduw en langs de Vianense zijde. In de uitwerking van de visie zal gekeken worden naar de haalbaarheid, omdat dit inderdaad effect kan hebben op de doorstroming van de rivier en de kwaliteit van de dijk.
1.9	Aan welke aantallen woningen moeten we denken bij de Ossenwaard?	De herontwikkeling van de Ossenwaard staat financieel los van het project, en richt zich op een kwaliteitsverbetering met name op het gebied van natuur en recreatie. Woningbouw is geen uitgangspunt, en is alleen bespreekbaar als de exploitatie van de herontwikkeling niet dekkend is. Het kan dan gaan om beperkte woningbouw, hoeveel woningen precies is nog onduidelijk.

2 Veiligheid

2.1	De problemen met het water is een internationale aangelegenheid. Is het niet ook nodig om ook met de buurlanden om tafel te gaan (Duitsland, België)?	De PKB staat niet op zichzelf. Internationaal worden afspraken gemaakt over de manier waarop we met het water omgaan. Ook in Duitsland, waar het water van de Lek vandaan komt, worden maatregelen getroffen.
2.2	Zijn er rapporten beschikbaar waarin de waterkundige aspecten (doorstroming, waterberging, kwel) worden beschreven en de effecten uit oogpunt van de veiligheid worden besproken?	Het onderzoeksrapport is beschikbaar voor geïnteresseerden.
2.3	In de jaren '70 moest alles weg en nu zijn er weer bossen in de uiterwaarden gepland. Wat betekent dat voor de doorgang van het water?	Bepplanting heeft inderdaad invloed op de doorstroming van de rivier. In beginsel zijn de bossen dan ook gepland in de stroomschaduw van de rivier. De effecten van de beplanting zullen nader worden onderzocht in de planstudie.
2.4	Waarom moet de dam naar de Ossenwaard worden verlaagd en hoe vaak per jaar staat deze dan straks onder water?	De dam is nodig om het water achter de stuw op peil te houden. Als bij hoog water het peil bij de stuw op 3,5 meter + NAP staat, wordt de stuw geheel geopend. De boten varen dan onder de stuw door. De dam naar de Ossenwaard ligt op + 4,5 NAP. Dat betekent dat de dam nog lange tijd het water tegenhoudt, terwijl het niet meer nodig is het water achter de stuw op peil te houden. Door verlaging van de dam met circa 1 meter wordt ervoor gezorgd dat het water ook door de oude loop kan gaan, en dus dat de doorstroming van de rivier wordt vergroot. De verwachting is dat de dam ongeveer 4 dagen per jaar onder water zal staan.
2.5	Kan er geen stuw geplaatst worden in de dam naar het stuweiland? Deze kan je bij hoog water openzetten om zo de doorstroming te bevorderen. Daarnaast zou je ze open kunnen zetten om de doorstroom van het water in de dode arm te bevorderen en de waterkwaliteit te verbeteren.	Een interessante suggestie. In de verdere planvorming komen we er op terug.
2.6	Wordt er wel rekening gehouden met de mogelijkheid dat er arseen en zink aanwezig is in het slib in de recreatieplas?	De recreatieplas maakt geen onderdeel uit van het project, er worden geen werkzaamheden verricht. Voor die plekken waar zal worden gegraven is reeds historisch bodemonderzoek verricht en zal nog nader onderzoek worden verricht naar de milieuhygiënische kwaliteit.

2.7	<p>Zijn de dwarsprofielen waarmee de waterkundige berekeningen worden uitgevoerd op de juiste plaats genomen en is voldoende rekening gehouden met de effecten van gedeeltelijke bebouwing van de uiterwaard bij de Lekboulevard?</p> <p>Kunnen uit de profielen en de berekeningen ook andere conclusies getrokken worden?</p> <p>Wordt het einddocument voor dat het naar de Staatssecretaris gaat, getoetst door een onafhankelijk ingenieursbureau?</p>	<p>De dwarsprofielen zijn op de juiste plaats genomen en er is in de modelberekeningen rekening gehouden met de effecten van mogelijke gedeeltelijke bebouwing. De conclusies die worden getrokken, worden getrokken door het betreffende ingenieursbureau en niet door het projectteam van Ruimte voor de Lek. Voordat dit rapport, als onderdeel van de besluitvorming door de staatssecretaris, wordt doorgezonden en beoordeeld door de opdrachtgever vindt er een kritische toetsing plaats door een ander ingenieursbureau dat door de opdrachtgever is ingehuurd. De toetsing heeft inmiddels plaatsgevonden, en er is bevestigd dat het onderzoek juist is uitgevoerd en de conclusies juist zijn.</p>
2.8	<p>Er wordt gesproken over een verlaging van de hoogwaterstand, zodat het water niet over de dijk gaat. Het gaat dan om de winterdijk. De dijk om de Buitenstad Vianen is lager dan de winterdijk. Hoe wordt de veiligheid gewaarborgd van de bewoners van de Buitenstad?</p>	<p>De taakstelling die er ligt voor veiligheid (6 centimeter verlaging van de maatgevende hoogwaterstand) is mede gebaseerd op de dijkhoogte van de bestaande dijken, en dus ook op de dijk rond de Buitenstad.</p>
2.9	<p>Om de kwel te voorkomen zou ook een technische oplossing gevonden kunnen worden in de vorm van een kwelscherm. Waarom wordt dit niet gedaan?</p>	<p>Een kwelscherm zou in dit gebied 40 meter diep moeten gaan alvorens het op de eerstvolgende waterkerende laag komt. Daarbij zijn er geen garanties dat het scherm ook 100% water tegen houdt. Bovendien ontstaat er een probleem: bij hoog water kan het water inderdaad niet onder de dijk door. Maar bij laag water kan het water ook niet van achter de dijk richting rivier stromen, en kan er dus ook wateroverlast ontstaan.</p>
2.10	<p>De doorstroming van de Lek wordt al gehinderd door de bruggenhoofden waardoor er nu al een lauwer stroomgebied is ontstaan tussen de Lekboulevard en het bruggenhoofd. Waarom wordt er geen oplossing gezocht voor dat probleem, bijvoorbeeld door tunnels onder de bruggenhoofden aan te brengen?</p>	<p>Ondertunneling van de landhoofden van de snelwegen levert tal van technische problemen op die de stabiliteit van de bruggen aan kan tasten. Er is op dit moment niet voor gekozen dit verder uit te werken. Overigens wordt de doorstroming ook beperkt door de Vianense Buitenstad, de rioolwaterzuivering Vianen en de bebouwing van Vreeswijk/Lekboulevard. De landhoofden vormen dus een deel van het probleem.</p>
2.11	<p>Bij hoog water mag het water volgens uw plannen tot maximaal 20 cm onder de winterdijk komen. Dit betekent dat de kade die om de Buitenstad heen ligt dan al lang overgelopen is, die is namelijk een heel stuk lager dan de winterdijk.</p>	<p>Door de klimaatveranderingen zullen er vaker hogere waterstanden worden bereikt. Er zal als het ware vaker een hogere golf uit het oosten over de Lek stroomafwaarts gaan. Taakstelling is om de hoogte van die golf 6 centimeter naar beneden te brengen. Wij proberen dit 20 centimeter naar beneden te brengen. Dat is dus iets anders dan de waterstand ten opzichte van de dijken. Zie ook het antwoord over de dijken rond de Buitenstad Vianen.</p>

2.12	Waar gaat de vrijgekomen grond naar van toe en waar wordt het voor gebruikt?	De grond wordt binnen het projectgebied gebruikt, of anders in de omgeving afgezet.
2.13	De Commissie Veerman heeft recentelijk een rapport uitgebracht waarin gewaarschuwd wordt voor de gevolgen van zeespiegelstijging. Wordt in het project Ruimte voor de Lek, en in het bijzonder bij de bebouwing in de uiterwaarden, rekening gehouden met de zeespiegelstijging?	De Commissie Veerman sluit het bebouwen van de uiterwaarden niet uit. Zij geeft wel duidelijk aan dat bij dergelijke plannen terdege rekening moet worden gehouden met de gevolgen van de zeespiegelstijging. In deze fase is globaal gekeken naar de gevolgen van de zeespiegelstijging voor de visie op dit gebied, en lijken er geen problemen te ontstaan. In de verdere planuitwerking zal nauwkeuriger gekeken moeten worden of dit inderdaad zo is.
2.14	De gemeente Vianen heeft plannen om aan de oostzijde binnendijks een nieuwe woonwijk te realiseren hetgeen ook een kwelgevoelig gebied is. Wordt hiermee rekening gehouden?	De ontwikkeling van de woonwijk staat los van Ruimte voor de Rivier. De gemeente Vianen houdt zich met deze materie bezig.
2.15	Wordt de geul in de Bossenwaard een getijdenkreek, of zal er inderdaad een zandstrand met zwemwater mogelijk zijn?	Dit punt wordt in de komende planfase verder uitgewerkt.
2.16	Leidt de aanleg van een geul in de Bossenwaard niet tot kwel in de wijk achter de Lekboulevard?	De effecten van de ontwikkelingen op kwel en dijkstabiliteit zullen in de volgende planfase nader worden onderzocht, in alle deelgebieden.
2.17	Waarom wordt de zomerdijk van de Bossenwaard, die nu pal aan het water ligt, niet verlaagd ten einde het zicht op de rivier te verbeteren en ook daar recreatie mogelijk te maken?	Verlaging van de zomerkade heeft tot gevolg dat de uiterwaarden eerder vollopen. Daardoor wordt de rivier breder en neemt de stroomsnelheid af, hetgeen verzanding en dus de vorming van bagger in de hand werkt. De zomerkades worden gehandhaafd om het water zo lang mogelijk in of nabij de vaargeul te houden en de stroomsnelheid dus zo hoog mogelijk te houden.
2.18	De bewoners aan de Lekboulevard hebben nu veel hinder van het illegale crossterrein onder de Lekbrug. Niemand acht zich verantwoordelijk en de politie wenst niet te handhaven. Wordt deze ernstige geluidsoverlast opgelost met het gereedkomen van het project Ruimte voor de Rivier?	In het kader van Ruimte voor de Rivier wordt het gebied ingericht als natuurgebied met een (beperkte) recreatieve functie. Motorcrossen past niet binnen die visie.
2.19	Welke veiligheidszones en grenzen moeten in acht worden genomen vanwege ontploffingsgevaar bij een aanvaring op de Lek?	Rijkswaterstaat stelt als vaarwegbeheerder eisen aan bebouwing langs de rivier, ondermeer vanwege calamiteiten als brand. Met deze vereisten zal rekening worden gehouden in de verdere planstudie.

3 Natuur, ecologische hoofdstructuur

3.1	Tussen het pontveer en de Lekbrug bevinden zich aan Vianense kant van de Lek nu op de koppen van de kribben grote, monumentale bomen die zeer sfeerbepalend zijn voor het landschap. Gaan de kribben verlaagd worden? Kunnen de bomen worden gespaard?	Er worden geen kribben verlaagd. Wel wordt een deel van de kribben verwijderd. Welke gevolgen dat heeft voor de bomen en of deze behouden kunnen blijven, zal nader worden onderzocht in de planstudie.
3.2	De Bossenwaard is aangewezen als onderdeel van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Zijn de plannen uit variant 4 getoetst aan de voorwaarden die van toepassing zijn op de gebieden genoemd in de EHS en zo ja, wat zijn de bevindingen geweest?	Alle varianten zijn getoetst aan de voorwaarden ingevolge de EHS. Het graven van de oevergeul en de aanleg van recreatieve voorzieningen kunnen de doelstellingen en waarden binnen de EHS aantasten. Binnen het gehele project zal gebruik worden gemaakt van de EHS-saldobenadering. Ontwikkelingen zijn wellicht mogelijk indien de EHS per saldo zowel kwantitatief als kwalitatief verbetert. Op dit moment is op grote lijn gekeken of dit het geval zou kunnen zijn. Doordat we meer natuur realiseren dan is vastgelegd in de verschillende plannen en ook rekening houden met de kwaliteit van die natuur, lijkt het mogelijk een positief saldo te halen. Dit is echter sterk afhankelijk van de manier waarop de ontwerpen verder worden uitgewerkt, en dus één van de belangrijke onderzoeken in de komende planfase.
3.3	Kunt u feitelijk aantonen dat u voor het project Ruimte voor de Lek de Flora- en Faunawet, de vogelrichtlijnen, Habitatrictlijnen en de natuurbeschermingswet heeft gehanteerd?	Het afgelopen jaar zijn de ecologische en landschappelijke waarden in het gebied geïnventariseerd. Deze waarden zijn meegenomen in het ontwerpproces, en hebben mede als uitgangspunt gediend voor de ontwerpen zoals ze er nu liggen. Aan deskundigen bij het bevoegde gezag is gevraagd of de drie varianten in principe mogelijk zouden zijn indien gekeken wordt naar de genoemde wet- en regelgeving. (overigens ook op andere beleidsterreinen). Juist doordat die waarden zijn meegenomen in het ontwerpproces, is er op dit moment geen reden om aan te nemen dat er onoverkomelijke problemen zullen ontstaan. In het vervolgproces worden de ontwerpen verder uitgewerkt en zal nauwkeuriger worden getoetst. Uiteindelijk zal in de benodigde vergunningaanvragen de juridische toetsing plaatsvinden.

3.4	Er wordt voorzien in recreatieve voorzieningen en in variant 4 is sprake van de aanleg van een jachthaven en realisatie van meer recreatieve voorzieningen. Tassen de activiteiten/maatregelen de waarde van de doelstelling EHS niet aan?	Een groot deel van het plangebied is begrensd als Ecologische Hoofdstructuur (nieuwe natuur). Voor deze gebieden zijn de doelstellingen vastgelegd, welke door verschillende maatregelen in het kader van Ruimte voor de Lek kunnen worden aangetast. Het gaat dan ook om de te graven oevergeul, omdat deze niet geheel 'ecologisch' vormgegeven kan worden. In de verdere uitwerking van de ontwerpen zal steeds getoetst worden of de EHS er kwantitatief en kwalitatief per saldo op vooruit gaat. Als dat zo is, dan is de aanleg in beginsel toch mogelijk, ondanks de aantasting.
4 Proces		
4.1	Wie is opdrachtgever van dit project, wie voert de regie?	De PKB is de verantwoordelijkheid van het ministerie van Verkeer en Waterstaat. De Provincie Utrecht is initiatiefnemer voor het project Ruimte voor de Lek en daarmee verantwoordelijk voor de realisatie van het project. De Provincie voert de regie voor het project, en legt verantwoording af aan het ministerie.
4.2	Wat is de status van de variantenstudie?	De variantenstudie en het supplement geeft de onderbouwing weer van de 3 varianten voor het gebied. De visie op het plangebied wordt toegelicht. Het heeft voor de Stuurgroep gediend als informatiebron, op basis waarvan ze haar voorkeur heeft uitgesproken.
4.3	Over welke varianten 1 en 2 gaat het eigenlijk?	Voorafgaand aan de informatiebijeenkomsten stonden er twee varianten op de website: variant 1 en 2. Dit heeft tot verwarring geleid. De oude varianten 1 en 2 gaan uit van nevengeulen in de Vianense Uiterwaarden. Deze varianten zijn komen te vervallen. Zij zijn vervangen door de nieuwe varianten 1, 2 en 4 zoals deze in de Variantenstudie en het Supplement staan aangegeven.

4.4	Wat is, in grote lijnen, de planning voor het project?	De staatsecretaris zal begin juni 2009 een besluit nemen over het project, en de keuze voor variant 4 en de financiering in het bijzonder. PS behandelen een vergelijkbaar voorstel op 8 juni 2009. Parallel daaraan zullen de gemeenteraden en de besturen van de waterschappen zich over de zaak buigen. Als de lichten op groen gaan, zal variant 4 verder worden uitgewerkt in een inrichting- en beheerplan voor het gebied. Daarnaast zal een Milieueffectrapport (MER) worden opgesteld en wordt een provinciaal inpassingsplan opgesteld. Medio 2010 hopen wij een en ander samen te laten komen, zodat de Stuurgroep opnieuw een besluit kan nemen. Eind 2010 zal een en ander wederom aan de staatssecretaris en PS worden voorgelegd. Op korte termijn zullen we beginnen met de grondverwerving. Samen met het inpassingsplan vormt het de rode draad in de planning. Als alles voorspoedig verloopt kunnen we medio 2011 met de werkzaamheden beginnen. De rivierkundige maatregelen dienen uiterlijk 2015 afgerond te zijn.
4.5	Wordt er een procedure gevolgd volgens de Overzicht Effecten Infrastructuur (OEI)?	De informatie in een OEI is beleidsinformatie en vormt voor de nationale politiek één van de elementen die bij de besluitvorming op rijksniveau worden meegewogen. Het is verplicht voor de speciale rijksprojecten. Voor het project Ruimte voor de Lek is geen OEI nodig.
4.6	Het project dient te voldoen aan de diverse beleidskaders die door verschillende overheden zijn opgesteld (zoals PKB, Ecologische Hoofdstructuur). Wordt het einddocument met aanbevelingen ter toetsing aangeboden aan de verschillende overheden en worden de betrokkenen hierover geïnformeerd?	De variantenstudie en het Supplement zijn ter beschikking gesteld aan de partijen binnen de stuurgroep en heeft gediend als informatiebron voor de besluitvorming. Alle partijen hebben hun inbreng kunnen doen, hetgeen geleid heeft tot de huidige rapporten.
4.7	De variantenstudie is half november 2008 voor geïnteresseerden op het internet geplaatst. Waarom is dit document niet eerder beschikbaar gesteld?	De stuurgroep heeft er voor gekozen om eerst tot een gezamenlijk standpunt te komen, en dan pas naar buiten te treden. Op 10 oktober 2008 heeft de stuurgroep dit standpunt bepaald en haar voorkeur uitgesproken. Vervolgens is er voor gekozen de variantenstudie pas beschikbaar te stellen op het moment dat de informatiebijeenkomsten georganiseerd werden, zodat op hetzelfde moment meteen de nodige toelichting gegeven kon worden.
4.8	Is het mogelijk om een integrale planning te vervaardigen door het projectenbureau Ruimte voor de Lek, zodat het voor een iedereen duidelijk is wanneer informatie, inspraak en besluitvorming plaats zal vinden?	De planning in grote lijnen zal beschikbaar worden gesteld (verschillende data zijn nu nog niet bekend). Uiteraard wordt tijdig bekend gemaakt wanneer er momenten van informatie, inspraak of besluitvorming zijn.

4.9	Heeft het project Ruimte voor de Lek wel financiële middelen gevonden voor uitbreiding van de jachthaven in de Bossenwaard?	Voor variant 4 zijn een raming en een dekkingsvoorstel opgesteld. De partijen hebben met beiden ingestemd.
4.10	Heeft de projectgroep voor alle varianten een begroting opgesteld en is deze beschikbaar?	Voor alle varianten is een kostenraming gemaakt. Deze is echter vertrouwelijk met het oog op de latere aanbestedingen van de werkzaamheden.
4.11	Door het behalen van 20 cm waterstanddaling wordt mogelijkwerwijs een dijkverhoging en –verzwaring voorkomen.	Het Waterschap Rivierenland heeft een project in voorbereiding dat zich richt op de verhoging en verzwaring van de winterdijk tussen Lexmond en Culemborg. Met de waterstanddaling van 20 centimeter leek het mogelijk de dijkverbetering te beperken. Inmiddels is duidelijk geworden dat het effect marginaal is. Dijkverbetering blijft nodig.
4.12	Hoe denkt en verwacht het projectteam de resultaten van samenwerking in de workshop woningbouw Bossenwaard tot een goed einde te krijgen?	In een complex proces als dit zijn er altijd belangentegenstellingen. Wij hopen met de ontwerpateliers in ieder geval een goede uitwisseling van standpunten te krijgen, zodat we in de uitwerking van het ontwerp zoveel mogelijk rekening kunnen houden met alle verschillende belangen.
4.13	Hoe is de inspraak geregeld nu het proces bij de provincie ligt in plaats van de gemeente?	De provincie kan, bij projecten van provinciaal belang, er voor kiezen zelf een inpassingsplan op te stellen. Aangezien dit complexe project 4 gemeenten en 2 waterschappen betreft, en daarnaast de rivierbeheerder, ziet de provincie hier een rol voor zichzelf weggelegd. De provincie zal, met goedkeuring van en in samenspraak met deze partijen, een inpassingsplan opstellen. Dat betekent dat de inspraakmomenten nu bij de provincie liggen. In het kader van het inpassingsplan en het MER-rapport zal sprake zijn van formele inspraak. Daarnaast zal in het ontwerpproces gebruik worden gemaakt van ontwerpateliers, waar eenieder die dat wil aan mee kan doen. Dat laatste is informeel. Hoe het precies geregeld gaat worden, en wanneer een en ander plaatsvindt, zal helder aan belanghebbenden worden gecommuniceerd. De gemeente Nieuwegein zal in het kader van de besluitvorming van de Structuurvisie Nieuwegein 2025 en de gemeentelijke besluitvorming over het project Ruimte voor de Lek haar eigen inspraakmomenten opnemen.
4.14	Is het mogelijk om een onafhankelijk stedenbouwkundige architect in te huren?	Eenieder is vrij om advies in te winnen.
4.15	Op welke wijze worden de werkateliers vormgegeven? Indeling per deelgebied of gemeente maakt wellicht dat er geen afstemming plaatsvindt tussen de noord- en zuidzijde van de rivier.	De suggestie om een gezamenlijk ontwerpatelier Vianen/Nieuwegein in te stellen is een prima idee en zal worden meegenomen.

5 Besluitvorming

5.1	Wat is het SNIP 2A besluit waarover gesproken wordt?	De provincie voert het project uit in opdracht van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat. Het Ministerie controleert de voortgang en met elk besluit geeft de staatssecretaris aan dat het project de volgende fase in kan gaan. De provincie levert de verschillende stukken aan en het Ministerie beoordeelt deze. Dit is een interne procedure en er is geen mogelijkheid voor burgers om hierop in te spreken. De afronding van de bestuurlijke fase, waarin we nu zitten, wordt gemarkeerd door het SNIP-2A besluit van de staatssecretaris. Zij krijgt daartoe de variantenstudie en het supplement met daarin alle drie de varianten, inclusief alle onderliggende rapporten en dit verslag. Tevens wordt gemeld dat de regio, in deze de stuurgroep, haar voorkeur heeft uitgesproken voor variant 4.
-----	--	--